

kan jo ikke være Tale om Skifte uden ved Dødsfald; men jeg har aldrig kunnet see rettere, end at det var i højeste Grad ubilligt, at man, naar f. Ex. en Mand har mistet sin Kone eller omvendt, benytter Leiligheden til at beskaffe den Efterlevende i en overordenlig Grad. Foruden den Sorg, der kastes ind i Familien ved Berydelsen af en af dens hæreste Medlemmer, skal man see Retsbetjenten med sine Underordnede, om jeg saa maa sige, falde paa Hovedet indad Døren og bringe nye Dvaler over de Paagjældende. Dette forekommer mig at være en Uling, som jeg maa ønske meget hurtigt maatte blive omordnet, om ikke ved denne Lov, saa ad anden Vei. Jeg veed vel, man kan indvende imod mig, at Skiftevesenet hører ind under Sportelvæsenet, samt at man end hyderligere kan sige, at saalænge de juridiske Embedsmænd ikke ere paa fast Wage, ligger ogsaa deri en Hindring for en saadan Omordning; men hertil svarer jeg, at allerede en Deel af disse Embedsmænd er sat paa fast Wage, og man kunde jo lade Forandringen indtræde ved hver enkelt Vacance. Dernæst vil man maaskee fremsætte den Indvending, at Sportlerne ved de Embeder, som ere besatte med fast gagerede Embedsmænd, ere gaaede ind i Statskassen; dette veed jeg meget godt, og jeg er altsaa ikke blind for de Hindringer, der ere iveien for en saadan Ordning; men det forekommer mig dog, at man maa gaae ind derpaa, hvis man erkjender Sagens store Vigtighed og dens Ubillighed, saaledes som den nu er ordnet, samt hvis man overhovedet troer, at Communen er istand til at forvalte denne Sag paa en for alle Parter tilfredsstillende Maade, hvilket jeg antager. Jeg troer ikke, at man behøver at være bange for, at der ikke skal findes Kræfter i Communerne, som ere dygtige nok til at forestaae saadanne Forretninger. Der er Ingen, som bedre kan kjende Familierne paa de enkelte Steder end deres Omgivelse, og man behøver ikke at være bange for, hvad man maaskee ogsaa vil indvende, at Sognebeboerne ved den nære Forbindelse, hvori de staae til hverandre, skulde være vilkaarlige enten til den ene eller den anden Side. Den vægtigste Indvending, man kunde gjøre, er vel den, at man

endnu ikke har Følt med den fornødne Dygtighed i Landcommunerne, som kunne varetage en saadan Sag, hvad jeg dog troer; men under alle Omstændigheder haaber jeg, at Alle ville indrømme mig, at dette er en Sag af en saadan Bestaafenhed, at den meget godt kunde henlægges under en Lov som denne, og at man ialfald maa see saa hurtigt som muligt at komme til en Ordning af den. — Et andet Punkt, jeg skal nævne, er Bevillingsvæsenet. Det er en bekjendt Sag, at mange Handelsgrene, siden Næringsloven er traadt i Kraft, indføres paa Landet, men man skal have Bevilling paa enhver lille Forretning, man vil drive, paa Modehandelen, Traadhandel o. s. v., for ikke at nævne de større; og disse ville i Fremtiden vistnok blive hyppigere end hidtil. Det forekommer mig, at dette er af det Slags Sager, som passende kunde henlægges under Communerne, thi Ingen kan bedre end Sognebeboerne have et fornuftigt Blik paa, om man trænger til en eller anden Forretning, samt om det kan være til Gavn for Bedkommende og for Beboerne af Sognet, at der gives Lov til at drives en Forretning som den ønskede paa det paagjældende Sted. Dette er dog af de Ting, som ikke ligge mig saa varmt paa Sinde; men hvad der meest ligger mig paa Sinde, er naturligtvis det Punkt, hvorved jeg har opholdt mig længst, nemlig Skiftevesenet. Jeg vil heller ikke nægte, at Raldelsen af Skolelærere, som jeg gjør mig Haab om, at man allerlettest, eller en heel Deel lettere, vil kunne faae ind i denne Lov, ogsaa ligger mig varmt paa Sinde, og jeg maa indstændigt bede det vordende Udvalg om at tage under Overveelse, hvorvidt man ikke kan fritage Skoledirectionerne for den Ret, de have til at udnævne en af de af Sogneforstanderskaberne Indstillede. — Med Hensyn til § 4 maa jeg ligeledes bede Udvalget om at have sin Opmærksomhed rettet paa Bestemmelserne om Præstens Virksomhed med Hensyn til Skolevæsenet, og skulde det ikke føre til Noget, skal jeg forbeholde mig at stille de fornødne Endringsforslag, naar Sagen senere kommer til anden Behandling. — Jeg skal foreløbig slutte hermed, idet jeg erkjender, at alle de, der have ytret sig ved Forhandlingen